

Verslag van de 252ste vergadering van The Dickens Fellowship Haarlem Branch.

In een onstuimig Kraantje Lek verzamelden zich 24 leden. De president ziet als altijd een overweldigende opkomst.

Dan memoreert hij ons medelid Maurice de Valk die overleden is.

De penningmeester meldt dat wij een dieptepunt te boven zijn want er zou een geldstroom op gang gekomen zijn. Niemand had overigens enig benul van een dieptepunt, maar men blijkt wel interesse te hebben in een geldstroom. Maar die komt nu eenmaal niet overal op gang. De secretaris noemt namen op van een aantal leden die bedankt hebben voor het lidmaatschap. Zij geven aan andere activiteiten te hebben. Dit leidt tot onbegrip onder de aanwezigen en hier en daar wordt zelfs wat geroepen.

Waarna hij een kaart laat rondgaan waarop opwekkende teksten geschreven kunnen worden voor mevrouw Watrin uit Boulogne, want die heeft een lelijke val gemaakt.

Ook wijst hij ons op formulieren waarmee Dickens rozen en andere zaken zijn te verkrijgen. De nieuwe editor vertelt ons dat zijn voorganger vervangen is door vier personen waaronder hijzelf. Wellicht heeft hij een tekst uit Tale of Two Cities in het hoofd. (It took four men to conduct the happy chocolate to Monseigneurs lips. Deep would have been the blot if his chocolate had been ignobly waited on by only three; he must have died of two). Verder wijst hij ons op ingrijpende vernieuwingen zoals de fraaie lichtblauwe kافت en feit dat op het voorblad Dickens eindelijk is gaan zitten.

Maar dan herinnert de president ons aan ons Book of Study en geeft het woord aan de eerste spreker van deze middag, de heer Ferdinandusse. Hij heeft de titel van zijn onderwerp gewijzigd; van "Dickens in Afrika" naar het meer toegespitste "Oliver Twist in Zuid Afrika". Zwarte kinderen gaan daar lang niet altijd naar school, maar vroeger was dit nog veel minder. Ja, je had natuurlijk de zendingsscholen, maar die hadden vaak gebrek aan geld waardoor de scholieren opstandige gedrag vertoonden, met name vanwege de kwaliteit van het brood. Daar kwam bij dat de scholieren ook in de tuinen moesten werken. Dit systeem, bij ons bekend van Dotheboys Hall, kon ook al niet op bijval rekenen.

In 1946 was het weer raak maar corrigerende stokslagen en het levenslang schorsen van de ringleiders, bracht de schoolleiding verlichting.

Echter de in 1948 geïntroduceerde apartheid (door Verwoerd), ging de zendingsscholen te ver. Aan discriminatie wenste men, onder aanvoering van het Lovedale College, niet te doen. Toen in 1975 zo'n 50% van de lessen in het Afrikaans gegeven moesten worden leidde dit tot protesten die uitmondten in een grote demonstratie in 1976 in Soweto, die uit de hand liep. Zo iets leidt dan doorgaans tot een verbod op van alles en nog wat en dat was hier ook het geval. Onder meer veel boeken werden verboden maar niet Oliver Twist. Het lezen hiervan was een eyeopener voor veel jongeren, want nu bleek dat jeugd elders soms ook slecht behandeld werd. Oliver Twist werd dan ook door velen in het hart gesloten.

Spreker noemt dan nog ene Hugh Masekela, een saxofonist die tijdens het populaire programma Dessert Island Discs aangaf als boek graag Nicolas Nickleby mee te nemen.

Waarop Ferdinandusse het ook nog heeft over een film genaamd: "A Boy called Twist", die handelt over een moderne Oliver die moderne problemen tegen komt; en ook nog over een rapsong die er over gaat dan men meer wil. Maar wie wil dat niet.

Hij sluit af met de opmerking dat Oliver Twist leeft in Afrika.

Waarop er vragen en opmerkingen zijn.

Mevrouw Flim weet op te merken dat de zuster van een Soweto slachtoffer als conservator werkt in het lokale museum.

Waarop mevrouw Drost het woord krijgt.

Zij heeft met "Dickens betrokkenheid bij zieke en stervende kinderen" een zwaar onderwerp met een beladen titel uitgekozen maar, zoals zij snedig opmerkt, wij zijn hier vanmiddag dan ook niet voor de lol.

In de Victoriaanse tijd stierven veel kinderen jong; uit alle lagen van de bevolking. Oliver Twist begint met een scene die alles zegt over de moeder en kind zorg in die tijd. De

kindersterfte was mede torenhoog door de zogenaamde baby farms; gemiddeld 80% van de kinderen op zo'n farm overleefden het, volgens Dickens, niet. Spreekster geeft een voorbeeld van een notoire zaak, een babyfarm in Tooting, gedreven door de gebroeders Drouet.

Als Oliver "a delightful mute" wordt in de begrafenis onderneming van Sowerberry heeft hij druk werk omdat in die periode de mazelen woeden; maar ook allerlei andere kinder- en infectieziekten eisten hun tol. Vaak een zware tol getuige het feit dat bijvoorbeeld de Spaanse griep meer slachtoffers maakte dan de hele Eerste Wereldoorlog. Waarop spreekster overgaat op de gevolgen van de kraamvrouwenkoorts. Ja, deze lezing is not for the faint-hearted. In het werk van Dickens sterven regelmatig jonge vrouwen.

Het leek ook wel of die hoge kindersterfte niemand echt interesseerde. In de Lancet verscheen in die periode een artikel over de kosten van de bewapening van de Engelse militairen in West Afrika; hier was wel ruim geld voor beschikbaar maar niet voor de gezondheidszorg van de Engelse kinderen.

Maar zoals altijd staat er dan iemand op die anders denkt. In dit geval ene Charles West, een apothekerszoon die in 1802 ging werken in een kinderziekenhuis in Parijs en vervolgens in London; in het Great Ormondstreet Children Hospital. West wordt dan ook genoemd als de grondlegger van de kindergeneeskunde in Engeland. Dickens raakt hier later ook bij betrokken en wel middels een comité dat geld ophaalde voor dit kinderziekenhuis.

Dickens en West hadden veel gemeen. Zo waren beiden fanatieke wandelaars, workaholics en nog veel meer. In Household Words plaatst Dickens een artikel onder de titel: "Drooping Buds", dat handelt over kindersterfte. De cijfers in het artikel werden geleverd door West. Mevrouw Drost leest hierna de scene uit Our Mutual Friend waarin de kleine Johnny wordt opgenomen in het kinderziekenhuis. De dokter die in die scene voorkomt is Charles West. Zij sluit af met de opmerkingen dat Dickens erg geduldig was met kleine kinderen en dat hij de realiteit beschreef omdat de overlevingskansen van kinderen klein waren.

Waarop er vragen en opmerkingen zijn.

De heer De Groot weet op te merken dat de Dickens Fellowship nog steeds financiële ondersteuning biedt aan het Great Ormondstreet Children Hospital, en dat doet vanuit het Oliver Fund. (Dit fonds is min of meer de equivalent van ons Ebenezer Scrooge fonds met dit verschil dat uit dat laatste nooit iets wordt weggegeven).

Dan vraagt hij naar de rol van Semmelweis bij het tegengaan van de kraamvrouwenkoorts. De heer Van Kessel heeft het antwoord: Semmelweis was een assistent en die worden nu eenmaal niet snel geloofd, waardoor Pasteur er met de eer vandoor ging.

Mevrouw Vroom vraagt waarom men in Frankrijk op het gebied van de kindergeneeskunde voor liep op Engeland.

Spreekster antwoordt dat dit in Frankrijk door de Staat werd georganiseerd en gefinancierd.

Mevrouw Lokin vertelt dan nog over Aletta Jacobs die nog in het Great Ormondstreet Children Hospital heeft gewerkt; waarop de heer Lokin opmerkt dat in Groningen de kindergeneeskunde pas heel laat op gang kwam.

Mevrouw Van Kessel noemt daarna nog een beruchte roodvonk casus.

Waarop de president zichzelf het woord geeft.

Hij gaat het hebben over "Dickens en honden" en heeft voor dat doel een hond meegenomen. Hij begint meteen met een onbekend feit: Dickens is zonder hond opgevoed. Terwijl hij er wel op gesteld was want in zijn werk wemelt het van de honden. Meteen al in eerste verhaal, A Dinner at Poplar Walk, verschijnt er een hond en ook in zijn eerste roman, Pickwick Papers. Zijn eerste eigen hond heette Timber. Hij had die hond gekregen en dat overkwam hem steeds. Hij bleef honden krijgen. Toen hij naar Gad's Hill verhuisde vond hij dat hij daar zeker niet zonder honden kon. Want dat hoorde nu eenmaal bij zo'n huis.

Hij had daar twee grote honden, Turk en Linda, en een kleine hond, Bouncer. Turk liep onder een trein en werd vervangen door Sultan, een Ierse hond die nogal vals was. Met name tegen andere honden en personen in een uniform. Nadat Sultan de tanden in een buurmeisje had gezet maakte Dickens hem af. Sultan werd opgevolgd door Bumble en Diogenes.

Hierna gaat spreker in op twee honden die in het werk van Dickens voorkomen. Allereerst Jip, de hond van Dora Spenlow. Die was gebaseerd op Daphne, de hond van Maria Beadnell.

De tweede hond waar hij op ingaat is Bull's Eye, de hond van Bill Sikes. Eigenlijk doet Bull's Eye alleen maar vals tegen Sikes. Hiervoor wordt hij door The Dodger geprezen, die de hond "a true, true Christian" noemt.

Spreker sluit af met de scene waarin de hond sneuvelt.

Waarop er vragen en opmerkingen zijn.

Een van de meer bloeddorstige leden wil weten hoe Sultan is afgemaakt. Spreker antwoordt dat Dickens hem door de kop heeft geschoten.

Waarop mevrouw Willemsen nog een vraag heeft over een dart board.

Waarna wij overgaan tot de borrel en vervolgens het diner.

Mevrouw Drost heeft onlangs musea en tentoonstellingen bezocht en stuitte daarbij op een merkwaardige geschiedenis.

Gelukkig heeft mevrouw De Groen de details. Het bleek te gaan over ene Cunera, een jonge maagd, die niet als die andere 1.100 om het leven werd gebracht, maar door koning Radboud werd gered. Waarna zij een plaag werd voor zijn vrouw. Die wilde van haar af en meende haar te betrappen met een schort vol brood maar dat bleek opeens hout te zijn. De vrouw van Radboud liet zich hier niet door ontmoedigen en beroofde haar van het leven om haar daarna te begraven in een paardenstal. Zij had echter buiten de gevoeligheid van de paarden gerekend en alles kwam na het nodige gehinnik uit.

Waarna de president de bijeenkomst schielijk besluit met de mededeling dat het oppassen geblazen is met honden en paarden.

Reclame

"Ye Old White Horse Inn, Eaton Socon" meldt ons dat, eenmaal binnen, "you are bidden to dine in the same Inn and sit by the fireside which inspired Dickens to include it in 'Nicholas Nickleby' and betake of our 'Dickensian Platter' with a dose of 'Gin Punch'". En er is nog veel meer. Vooruit maar weer: www.whitehorse-eatonsocon.co.uk

London Calling

Of beter gezegd Italië. Van onze penningmeester komt het bericht dat er chaos heerste op de AGM, de jaarlijkse ledenvergadering. "Cheques had gone missing in the post" en de penningmeester wilde wel eens geld zien voor zijn inzet. Ja, die dacht ook, voor er nog meer weggaakt. Tel daarbij op het terugtreden van een van de secretarissen terwijl de andere dat ook net van plan was en dan zit je ook nog in Italië. Kortom onze 6 leden hebben een genoeglijk morgen gehad. Dat wordt een interessante Council meeting in oktober. En laten we hopen op een verslag van de 6 van Carrara, want uw secretaris heeft ditmaal gepast.